

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 192.

V Ljubljani, v sredo 22. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Primas Simor in ogerska vlada.

△ Gospod pl. Tisza skušal je že večkrat pričeti prepircček z ogerskim primasom in kardinalom Simorjem v Ostrogonu. Od onega časa, ko je pl. Tisza propal s svojim načrtom, da bi židom odprl na stečaj vrata v krščanske družine, ponavljajo se vsako leto ravsi in kavsi. Kar se je sploh v zadnjem času govorilo in pisarilo o dogodkih v Ostrogonu, obrneno je bilo proti primasu Simorju. Znano je že dolgo časa, da je prvi ogerski cerkveni dostojanstvenik trn v peti židovskim časnikarjem. Preverjeni so namreč, da je Simor vzgleden duhovnik in višji pastir, ki skrbno varuje pravice katoliške cerkve. Kardinal je storil tudi veliko zločinstvo, ker se v pastirskem listu ni potegnil za borzijance in skopuhe, kakor so zahtevali židje in njihovi časnikarski pomagači. Opisujejo ga kot odločnega antisemita, akoravno se ni nikoli pokazal sovražnika vernim in poštenim židom. Toda Simor ni poslušal ukazov dr. Falka in drugih časnikarskih bojovnikov, zato ne dajo mu miru.

Pred dvema letoma izšla je okrožnica, ki je opozarjala na nekatere slabosti na cerkvenem polju. Takoj so se vzdignili kalvinisti in židje proti Simorju, češ, da je on inspirator dotične okrožnice. Kardinal ni se dal omehčati; pričeli so ga nadlegovati z davki. A tudi s tem ne bodo ničesa opravili, ker ogerski primas ne bo se podal v boj zaradi denarnih stvari.

Posebno pozornost pa vzbujajo šolski prepiri. Vlada hoče si priboriti neomejeno oblast v šolah. Komur pa so ogerske šolske razmere nekoliko znane, zdeti se mu mora državna omnipotencija naravnost smešna. Cerkev ustanovlja šole ter plačuje učitelje, a vlada prisvaja si vso oblast v šolah. Se vé, prijetneje je in lažje, obstoječe cerkvene šole strogo nadzorovati, nego ustanavljati nove šole za cigane in betijare. Ko bi vsi privatni šolski zavodi zaprli vrata, imela bi vlada petdeset let dela nad glavo in troškov čez mero, da bi jih nadomestila z državnimi. Najnovejši dogodek pa je, da je vodja trnovske učiteljske pripravnice zavrnil državnega šolskega nadzornika, ki je hotel podpisati zapisnike in

spričevala. Naučni minister Trefort je zahteval od primasa, naj graja šolskega vodjo in izroči državnemu nadzorniku vsa spričevala, da jih podpiše. Nato je primas dne 14. t. m. odgovoril v dolgi izjavi, v kateri niti z besedico ne omeni graje šolskemu vodji. On piše, da po postavi iz leta 1868. sme vsako veroizpovedanje ustanavljati in vzdrževati ljudske šole. Država pa ima pravico nadzorovati take šole, in to pravico tudi izvršuje. K ljudskim šolam pa se morajo prištevati tudi učiteljske pripravnice, kakoršna je v Trnovem (Tyrnau). Državno nadzorstvo pa obstoji v tem, da vlada nadzoruje tudi verske šole in skrbi, da šolske oblasti izvršujejo svoje dolžnosti in da se šolsko premoženje pravično porablja. V postavah pa ni nobenega določila, da bi nadzornik moral podpisati zrelostna spričevala. Ta izjava je na Ogerskem vzbudila veliko pozornost in na vse strani razširja se prepričanje, da je naučno ministerstvo ustrelilo kozla. Tudi vladna glasila primorana so priznati, da je naučni minister prekoračil svoj delokrog. „Pester Lloyd“ se togoti, da se primas drzne tako odgovarjati ministru, vendar pa ne odobrava ministrovega koraka.

Kardinal ni ravnal proti vladi, marveč branil postavno stališče, ker je dokazal, da ministrova zahteva ni vtemeljena ne po postavi, ne po ministerskih naredbah. Primas je izjavil, da se pokori ministerskim naredbam, ako veljajo za celo deželo, nikakor pa ne izvanrednim ukazom, ker nimajo postavne veljavnosti. Bilo bi pa tudi pravo turško gospodarstvo v pravni državi, ko bi minister ukazoval za posamezne zavode novosti, ki se ne strinjajo s postavami, niti ministerskimi naredbami.

Trefort je hotel pri primasu doseči, kar je od kardinala Haynalda zastoj zahteval, ter ministerstvu dobiti od katolikov pravico, katero mu protestantje ne bodo dovolili. Opekel se je.

Naravnost zlobno pa je židovsko časnikarstvo, ki piše, da je Simor naklonjen panslavizmu, in da že iz tega vzroka je potrebno, da državni nadzorniki večkrat obišejo take zavode, kajti gojenci pridejo v dotiko z ljudmi, ki so državi nevarni. Torej to je vsa stvar! Kardinal je še premalo Madjar, akoravno sam prizna, da se niti jed na

slovaška beseda ne izpregovori v trnovski pripravnici, akoravno je prebivalstvo izključljivo slovaško. Simor ima premalo „plamteče gorečnosti“ proti Slovakom. Zato se nam še bolj čudno zdi kako da poluradna „Presse“ svari ogerske škofo pred kulturnim bojem. Kaj ima kulturni boj opraviti s Slovaki? Stara dunajska tetka kaže bele oči in milo prosi gospode škofo, naj ne tirajo v nevarnost katoličanstva na Ogerskem, ker bi v kulturnem boji zmagal le pl. Tisza.

Mislimo, da si bo Tisza, tudi ko bi bil drugi Bismarek, desetkrat premislil, predno se bo sprl z ogersko duhovščino na korist židom in kalvincem. In če bo skušal, propal bo, ker važni vzroki nalagajo ministerstvu rezervo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Notranje dežele.

Kakor poroča „N. F. P.“, sešel se bo državni zbor dne 11. oktobra.

Znana naučno-ministerska naredba je razpustila tudi zgornje razrede c. kr. višje realke na Kutni gori. Vsled prizadevanja češkega kluba in pa kutnogorskega župana vrše se sedaj obravnave, da bi se ohranil ta zavod. Mogoče, da se bo predrugačil v gimnazijo.

Schönerer je predvčerajšnjim nastopil kaznen. Vlada je ukrenila obširne priprave, da se niso vršili izgredi po postajah, mimo kojih se je dan poprej vozil na Dunaj. Na Dunaji bilo je nad 80 redarjev postavljenih okrog kolodvora, kjer se je zbralo do 3000 ljudi. V teh dveh dneh bilo je več izgredov ter vsega skupaj zaprtih 30 oseb.

Ogerski minister pouka in bogočastja, Trefort, je na smrt bolan. V soboto povrnil se je iz Isla v Budimpešto, ker se mu je na slabše obrnilo. Škot baron Hornig je odšel vsled poziva otrogonskega primasa Simora k bolniku ter ga je previdel.

Praznik sv. Štefana vršil se je letos v Budimpešti po starodavnem običaji. Sv. mašo je daroval knez-primas. Madjarski listi trdijo, da je bilo tem povodom v Budimpešti do 20.000 tujcev.

Ogersko-rumunsko mejna komisija je že končala svoje delo, a sešla se je še enkrat,

LISTEK.

Ribštvo na cirkniskem jezeru.

Opisal c. kr. gozdni asistent Viljem Putick.

(Konec.)

„O lovu z velikimi mrežami in kako se vrši po staro-običajnem redu.“

1. Opatija v Bistri je edina opravičena ribariti z velikimi mrežami na Križi in na Kraljevem Dvoru, in sicer jih sme vreči dvakrat.

2. Na Vodanosu sme opatija bistriška vreči mreže dvakrat, grof Turjaški tukaj enkrat, opatija zatičinska tudi enkrat.

3. Na Rešetu sme Bistra vreči dvakrat, grof Turjaški enkrat, opatija zatičinska tudi enkrat.

4. Od Rešeta do jame Sitarica sme samo Bistra ribariti.

5. Na jami Sitarica vrže Bistra enkrat, Turjak enkrat, Zatičina tudi enkrat veliko mrežo.

6. Na Retjah sme Bistra vreči dvakrat, grof Turjaški enkrat, opatija zatičinska ter graščini ložka in šneperška po enkrat.

7. Na Postojnski jami ali Golobici dvakrat Bistra, po enkrat pa grof Turjaški, opatija zatičinska ter graščini ložka in šneperška.

8. Na Kotlu dvakrat Bistra, Turjak enkrat, Zatičina, ložka in šneperška graščina tudi po enkrat.

9. Na Veliki Ponikvi Bistra dvakrat, Turjak enkrat, isto tako tudi Zatičina, Lož in Šneperg.

10. Na Ajnci Bistra dvakrat, po enkrat pa Turjak, Zatičina, Lož in Šneperg.

11. Na Veliki Zezlenci Bistra dvakrat, grof Turjaški, Zatičina, Lož in Šneperg pa po enkrat.

12. Na Leviši dvakrat Bistra, po enkrat pa tudi Turjak in Zatičina.

Opravičene gospodske ne smejo večkrat vreči svojih mrež, kakor je tukaj zapisano.

Opatija bistrška sme edina ribariti na reki do izvira in do „Zemuma“.

V zgornjem jezeru ali Vrh Jezera imeli so prebivalci vasi enakega imena, dokler si jezera niso pridobili kot zastavo kartuzijanski mnih, prosto pismo: da so kot varuhi jezera smeli v njem ribariti brez davščine 51 kr. Predno se je pričelo namreč ribariti, dalo se je znamenje z zvonom, potem pa

so hiteli kmetje s svojimi ženami, otroci in posli s polja in kjerkoli so bili ravno takrat k jezeru, in tu so začeli moški in ženske s „saki“ ribariti. Tako se je godilo nekdanj, sedaj pa ne več. Jaz sam sem bil enkrat pri takem lovu navzoč. Polovico rib, koje so polovili ti ljudje, izročiti so morali graščini, polovico pa so obdržali za-se.

Tako piše pl. Steinberg jako obširno o odtekanju posameznih jam in redu, po kojem se je v njih ribarilo. V oni dobi, akor opisuje pl. Steinberg, to je pred 130 leti, vršil se je lov na cirkniskem jezeru mnogo živahneje, nego dandanes.

Danes so pač še ravno iste graščine opravičene k lovu. Nekateri najemniki pa so podjetniki tega ribarjenja, in ako se plača 1 gld. av. v., sme vsakdo eden dan za-se loviti ribe s „sakom“. Gibanje ob jezerskem nabrežji mej takimi dnevi je nepopisljivo. Možaki, ženske in otroci prihiteli so iz sosednjih vasi, da postanejo deležni bogatega plena rib in rakov. Komaj se je ena imenovanih jam toliko odtekla, da se upa vanjo eden ali drugi možak, že plane tje na nabrežji čakajoča tropa ribičev, in sedaj se prične lov. Par korakov v vodo, in že ima

ker so navstali razpori mej ogerskimi in rumunskimi pooblaščenici, ki so nadzorovali zabijanje mejnih kolov.

Vnanje države.

Ministerska konferenca v Kissingenu je toliko kakor izpodletela. Pl. Giers je odpovedal svojo vdeležitev. Kakor trdi neka petrograjska brzojavka, hotel je Bismarek nekoliko predrugačiti dogovore vladarskega sestanka na Petrovem Dvoru, to pa nikakor ni ugajalo ruski vladi.

Srbski hajduki postajajo vedno predrznejši. V okolici Čuprije in Kuršumlja so pri belem dnevu oropali cele vasi. — Priprave za pariško razstavo se nujno vršé. Prebivalstvo kaže živahno zanimanje za to podjetje. Razstave se bodo vdeležili tudi srbski umetniki. — Konzistorij je v veliki zadregi. Manjkajo mu kanonični vzroki za razrušitev kraljevega zakona. Zato pa bi bil tudi zelo zadovoljen, ko bi se kralj spravil s kraljico. Ako bi bili vsi dotični poskusi brezuspešni, sešla se bodeta kralj in kraljica bajé na Dunaji.

Dopisnik „Pall Mall Gazette“ poroča o razgovoru, ki ga je imel z Ignatjevom in Vyšnegradskim o *angleško-ruskih* odnošajih. Ignatjev je rekel, da se po njegovem mnenju lahko zboljšajo te razmere mej Anglijo in Rusijo, vendar pa mora Anglija prenehati s svojim delovanjem proti Rusiji na iztoku. Rusija bi Angliji lahko ponudila jako ugodno trgovinsko pogodbo. Vyšnegradski je menil, ako bi se sklenila ta pogodba, napravila bi v Nemčiji slab vtis za Rusijo. Želeti je res, da se sprijaznite Rusija in Anglija. Toda nespametno bi bilo, ko bi se Rusija odpovedala nemškemu prijateljstvu, predno bi bila gotova angleškega prijateljstva.

Nemški častniki in uradniki, ki službujejo v Turčiji, mej temi Ristow, pl. Goltz, pl. Hobe, Starke paša, i. t. d., bodo vsi zapustili turško službo. Ob enem se je naznanilo nekemu konzorciju odličnih nemških bank z dobro poučene (vladne?) strani, da sedaj ni pravi čas za naganje nemškega denarja v Turčiji. Ta konzorcij je namreč nameraval prevzeti gradjenje anatolskih železnic. Iz vsega tega se splošnje sklepa, da hoče nemški cesar lojalno priznati rusko območje na iztoku. Dunajske kroge je ta vest neprijetno iznenadila. Govori se, da se bo delalo na to, naj Turčija pokliče namesto nemških avstrijske vojske v službo.

Francoski oportunci ne prikrivajo svoje potrtosti vsled Boulangerjeve zmage. „Republique Française“ piše: „Rudečica nam zaliva obraz, ko se zmislimo, kako zaničljivo se bo smehljala Evropa oziraje se v Francijo“. Toda v tem je javno mnenje popolnoma složno, da ima general že zdavnej vrhunec svoje slave — za seboj. Prodril je sicer kot kandidat v treh departementih, a to le vsled onemogle radikalne vlade in posebno s pomočjo bonapartovcev in rojalistov, ki niso kandidovali. Ž njim so zmagali prav za prav le bonapartovci.

„Riforma“ pravi, da namen potovanju *italijanskega* ministerskega predsednika Crispija v Nemčijo ne obseza ničesa, kar bi ne bilo v normalnem okvirju dosedanje italijanske politike. — V Savoni je ustavilo delo 1500 delavcev.

Rumunsko časopisje je jako razburjeno. V Bukareštu se je raznesla vest, da redarstvo nečloveški ravna v vjetniki. Vsled tega je šel državni pravdnik Horia C. Rosetti s sodnim zdravnikom v redarstvene ječe ter je uradno dognal, da so jetniki polni ran — nasledkov torture, koje je vporabljalo redarstvo, da bi jih prisililo k povedbam. Stroga preiskava se je pričela.

V **Maroku** so zopet veliki nemiri. Že dolgo se bojuje sultan z rodovi, ki živé v gorovju Atlasu. Mulej Hassan je potolkel nekaterikrat te vstajnike, zaradi tega je mislil sultan, da je boj končan. Poslal je šejka Muleja Seronejo k rodu Ait-Sukmanov, da bi ž njim določil mirovne pogoje. Ti pa so ga napadli ter pobili celo njegovo spremstvo 200 konjikov. Da bi se maščeval, planil je sultan z vojnim krdelom

v vstajnikove pokrajine ter vse naselbine zažgal in opustošil. Ait-Sukmani so zbežali na vrhove Atlasa, kamor jim ne bo sledil sultan, inče bi doživel tako britke izkušnje, kakor mnogi njegovih prednikov.

Izvirni dopisi.

Iz Starega Trga pri Ložu, 20. avgusta. Pa recite, da se Slovenci ne brigamo za nič, da spimo in se ne pokažemo v javnost! Vzemite novine v roke, glejte in čitajte in videli bodete, da vsak list poroča, kako se vzdigujejo povsod in proslavljajo na vse možne načine 40letno vladanje našega preblagega cesarja. Najmanjša vas hoče pokazati, da spoštuje svojega vladarja, najmanjša vas praznuje veliko slavnost.

Menite li potem, da se naš Stari Trg ne oglasi in bo molčal? Ne, dvignil se je i on, in na mestu, kjer so nekedaj divje orgije peli in plesali stari Japodje na čast svojim bogovom, praznoval je ne navadno slavnost hoteč pokazati udanost predobrotljivemu vladarju.

Že dopoldne 18. avgusta preobrazil se je divno, kar spoznal ga nisi, ko si stopal po ulicah. Povsod zeleni mlaji, povsod krasne zastave! — Pa kako nam je tkalo, kako nam je drenova predla, ko se popoldne Jupiter Pluvius raztogoti in odpre zamašene oblake. Bakljada na nadleški hrib ni se mogla zvečer izvršiti, isto tako izostal je umetelni ogenj na hribu. Kljub slabemu vremenu pa se je vršila bakljada skozi Stari Trg in okoli nadleškega hriba, in godba je prijetno igrala. Po gričih so goreli kresovi, in razsvetljava v Starem Trgu bila je res imponantna!

K sreči drugi dan burja razpodi oblake in nebo se zjasni. Kako nam je odleglo! Za rana 19. t. m. pokali so že možnarji in godba je svirala budnico. Ob 10. uri bila je slovesna sv. maša, pri kateri so bili navzoči vsi uradniki in zastopniki občine, požarna bramba, gospé in gospice v pečah in zavijačah, v krasni narodni noši. Ljudje se jih kar niso mogli nagledati. Ob 1 uri popoldne začel se je banket na dostojno ozaljšanem vrtu g. Tomca in trajal do 1/2 6. ure.

Mej banketom govoril je č. g. župnik in povdarjajoč neomahljivost Slovencev napil našemu presvetlemu cesarju, na kar je zaoril gromovit trikratén „živio“. In godba je zasvirala vesele komade. Po banketu začnè, ali bolje, nadaljuje se ljudska veselica. Pevci zapojó cesarsko himno, na kar sledi slavnosten govor in tombola, koje čisti dohodek namenjen je dobrodelnemu namenu. Konec programa bilo je petje in prosta zabava. Petja sicer nismo čuli, ker ga ni bilo, smo se pa zato prosto zabavali, kakor je kdo vedel in znal.

Te veselice, katero je priredila starotrška občina združena s čitalnico, nikdar ne pozabimo! Hvala vsem, ki so vredni hvale! Pokazali ste Starotržani in drugi občani, da Vam navdušeno bije srce za blago habsburško rodovino, prepričan sem,

„Da sree zvesto, kakor zdaj,

Ostalo bode vekomaj.“

Iz Kamnika, 20. avgusta. Letošnje leto je istinito leto slavnosti, posebno pa Slovenci po raznih krajih kolikor mogoče prirejamo slavnosti v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja Frana Josipa I. Tudi naše mesto ni hotelo zaostati ter je sklenil mestni zastop združen s korporacijo meščanov,

prirediti slovesnost, kolikor mogoče velikansko, kar se nam je tudi popolnoma posrečilo, kljub ne baš ugodnemu vremenu.

Že na predvečer t. j. 18. t. m. bilo je mesto z zastavami okrašeno, posebno mi je omenjati slavolokov, enega na cesti v Ljubljano, kateri je bil namenjen za pozdrav vrlemu „Slavcu“, drugi na cesti proti Štajerski, kateri je bil namenjen za sprejem požarne brambe iz Gornjega grada. Ravno ta večer so že topiči pokali na „gradu“ in mesto je bilo razsvetljeno, društva pa so priredila z našo godbo mirozov, pred okrajnim glavarstvom je pelo društvo „Lira“ Vilharjevo slavnostno pesem, pri kateri se je odlikoval kot solist g. Štefančič; med petjem se je prižigal lep umetalni ogenj.

Na dan slavnosti dné 19. t. m. je bila zjutraj budnica domače godbe; potem smo srčno sprejeli gornjegradske požarne brambo; pričakovali so jih naši veterani z zastavo in godbo, naši gasilci, domači fantje in dekleta v narodni noši, posebno so se dekleta odlikovale s starimi ter krasnimi „avbami“ in pasovi, katerih je bilo okoli 30. Sprejem Gornjegradsčanov je bil po g. županu in dekletih, katere so na zastavo pripelpe lipov venec s trakovi, brambovce pa odčile s šopki. Malo pred 10. uro pa je prikorakal „Slavec“ po ljubljanski cesti s svojo zastavo in okoli 40 pevcev, kjer je bil po prej omenjenih društvih pri slavoloku z napisom „Slavčev glas, domovini kras“ sprejet in po g. županu nagovorjen; gospica Medvedova pa je v lepih besedah pozdravila „Slavca“ ter na zastavo pripela lipov venec s trakovi; na kar se „Slavčev“ predsednik toplo zahvali za lepi sprejem in odlikovanje, zbor pa je zapel svoj moto in med tem so bili pevci po dekletih s šopki okrašeni. Nato krenili smo z godbo in zastavami naravnost v mestno cerkev, kjer je daroval preč. g. dekan Oblak z asistencijo pontifikalno mašo, katere so se vdeležila vsa društva z zastavami, okrajni glavar, župan, uradniki in obilo občinstva; na koro so lepo peli cerkveni pevci latinsko mašo, h koncu cesarsko himno, po kateri je bila zahvalna pesem. Po sv. maši je bilo na glavnem trgu pred oficijelnimi osebami defilovanje in zastave so bile oddane v mestno dvorano.

Ob 1. uri so imeli „Slavci“ in Gornjegradsčani obed pri gosp. Fišerju, pri katerem jim je naša godba svirala; po obedu je bil do 4. ure prost čas.

Ob 1/2 5. uri pa so se vsa društva zbrala pred mestnim poslopjem ter z godbo odšla na slavnostni prostor pri Krištofu, kateri je bil dokaj prostoren, a bi bil kmalu pretesen. Napravljen je bil lep oder s cesarskim kipom ter okrašen z zastavami. Tu se je pričela prava ljudska veselica med sviranjem godbe in lepim petjem, s katerim nam je vrli „Slavec“ delal zabavo pod vodstvom gosp. viteza Janušovskega. Pripoznati pač smemo, da je zbor izvrsten in se mu pozná, da se obilo šola. Lepo je pel tudi domači mešani zbor v narodni noši pesem: „Nazaj v planinski raj“, katero je moral ponavljati. Gosp. dr. Samec se je dneva spominjal v lepem govoru, končal pa z vsklikom „živio“ in „slava“ na cesarja, kar je obilo občinstvo z burnimi klici odzdravljalo, godba pa igrala cesarsko himno.

Omeniti mi je, da sem pri ljudski veselici, pri kateri je bilo gotovo 3000 ljudi, videl obilo došle gospode iz bližnje in daljne okolice.

Zvečer je bil krasen umetalni ogenj, kakoršnega

prva vrsta ribičev polne sake; obrnejo se na suho, da spravijo svoj plen. Zopet noter in zopet vun, dokler popolnoma ne odteče voda iz jame. In še potem pobirajo iz blata posamezne ribe in mnogoštevilne rake. Na ta način polové ribe v eni jami za drugo. Mnogo stotov rib odpelje se na razne vetrove. Večina rib pa je dandanes živež revnejšim ljudem bližnjih okrajev. Le nekaj lepših ščuk in lipanov se razprodá. Znani veliki kranjski „solo-raki“ se jako dobro spravijo v denar ter se pošiljajo v Trst, Reko, Pulj, da celó na Dunaj. Večino rib pa povžijejo vaščani. Ribe so glavni živež ljudstva mnogo mesecev. „Konservujejo“ jih na jako priprost način: pripravajo in otrebijo jih, potem najprvo posušé na solnci, pozneje pa v dimniku. Toda gorjé onemu, ki pride v sušilni dóbi blizo take ribniške vasi. Prebivalstvo pa vzlic temu jako hvali ta okajeni zimski živež ter se pri tem jako dobro počuti.

Le malo dni kaže cirkniško jezero popolnoma prazno dno svojih globokih požiralnikov. Treba je le več ur deževati, in že priteka podzemeljska voda z vseh strani veliko silneje, kakor se more odtekati. Z vsakim dežjem raste vodovje je-

zerskega kotla. Pravcata jezerska pokrajina se popolnoma preplavi in posamezne ribe se zopet prikažejo v novo navstalem jezeru. Velikanski in silni prizor, ko nagloma narašča cirkniško jezero in pridejo zopet na dan do tedaj pod zemljo zaprte ribe in raki, vrši se pa še-le v dóbi pozno-jesenskega deževja. Posamezni izmed zgoraj navedenih livkastih požiralnikov in več lukenj ob bregu prično po dva-do tridnevem deževanju vsled hidrostatičnega pritiska votlinskih rek iz gorovja, kakor pri zveznih ceveh, bruhati velikanske vodne množine s toliko močjo, da vidno postaja jezero od dné do dné bolj globoko in široko. S temi izbruhanimi vodami pokažejo se v nadzemeljskem jezeru zopet ribe, koje je seboj potegnili voda v neznano globočino.

Navadno spremlja te naravnoznamenite prikazni grom in strela mej dežjem takó, da še danes verujejo mnogi tamošnjih prebivalcev neki stari bajki, da cirkniško jezero izmeče vodo in ribe iz svojih podzemeljskih jam le vsled gromenja.

Kakor hitro doseže jezero svojo največjo visočino, prične zopet padati, ker požró večino njegove potopne vode višje ležeči požiralniki.

Ovisno od razmer zračne padavine vršilo se je popolno odtekanje jezera po izreku starih môž v prejšnjih časih mnogo redneje. V zadnjih desetletjih pa so pretekla že po 3 do 4 leta zaporedoma, ne da bi se dogodila ta redka naravna prikazen; zaradi tega moglo se je ribarjenje v tem svetovnoslovitem jezeru pri Cirknici le deloma vršiti. Veliko večjo škodo pa je trpelo kmetijstvo te kotlaste doline vsled nerednega popolnega odtekanja jezerskih vodá. Z veliko srečo pa sem našel vzroke teh nerednosti pri odtekanji, in že v nekaterih letih bo zopet popolnoma uvedena nekdanja točnost.

V pretečenem letu 1887 nastopila je jako zanimiva prikazen popolnega odteka vodá dné 3. avgusta. Dve leti poprej odteklo se je jezero le deloma, zaradi tega je bil lov to leto posebno bogat.

Ako se prav spozná pragmatično sodelovanje posameznih faktorjev tega v resnici naravnega čudeža na cirkniškem jezeru, opazi se tudi tukaj, kakó priprosta je narava v svojih vzrokih, kakó velikanska pa v svojih učinkih.

v Kamniku še nismo videli, ter prosta zabava. Ves dan je bil v istini lep ter krasen in nam bode v živem spominu ostal; posebno smo hvaležni došlimu društvoma, v prvi vrsti pa vrlemu „Slavcu“ za izborna petje. Kličemo mu: Na svidenje! —r.

Iz Idrije, 19. avgusta. (Praznik v Idriji.) Mislim, da ga ni mesta v naši mili domovini kranjski, kjer bi zvesti sinovi vedeli bolje praznovati 58. rojstni dan in 40letnico Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I., kakor mesto Idrija, kajti on je naš najvišji rudniški gospod, dobri oče svojih državljanov, pokrovitelj „Veteranskega društva“, dobrotnik nežne mladine, revežev in sirot. Dolžnost nas je vezala, da smo se potrudili in v dejanji pokazali ljubezen, spoštovanje, udanost in zvestobo do našega ljubelega vladarja Franca Jožefa I. ter dne 17. in 18. avgusta slovesno praznovali 40letnico Njihovega vladanja. Tu bi videl, kako je šlo vse na delo, stari in mladi so se veselili prišlega slovesnega dneva, dečki so nosili smrekove vejice in bršljan, deklice nabirale cvetlice, dekleta vile vence in pletle šopke, fantje in možje postavljali male mlaje, na kojih so vihrale cesarske in narodne zastave. Pridni rudar pokazal je, kako ljubi svojega dobrotnika. Bogastva res naš rudar nima, pa veselje in ljubezen do vladarja sta ga v nemala za delo, da je olepšal svojo uborno hišico in razobesil mnogo zastav na svojem domovju.

Naši poštenti meščani in zavedni narodnjaki niso gledali ne na denar, ne na škodo ter so vse strune napeli, trudno delovali in vspešno povzdignili to slavnost. Videl si njih hiše bogato z zelenjem okrašene, na oknih vihrale so male in na strehah pa velike zastave. Tudi si zapazil dva transparenta s podobami cesarja in cesarice, nasproti temu na vrtu pa nad 150 lampijonov različnih barv, zopet drugje napis: Francu Jožefu slava itd.

Tudi cerkev je bila znotraj in zunaj lepo ozaljšana, na zvoniku pa so vihrale velike zastave; cesarske hiše in šolo je dal tudi gosp. c. kr. rudniški predstojnik častno olepšati in obesiti zastave. V sredi mesta stoji novo kupljena mestna hiša, katera je bila zelo bogato ozaljšana in sredi hiše na „balkonu“ bila je razpostavljena cesarjeva podoba, okoli nje venci, mali mlaji in zastave.

Idrija je bila že 17. avgusta popoldne v praznični obleki in nisi videl hiše brez lepih dekoracij.

Proti 6. uri zvečer sprehajalo se je na stotine ljudi po ulicah ter z radostnim srcem ogledovalo si olepšano mesto.

Pred gledališčem čakalo je veliko občinstva, kdaj da se odpre. Točno ob 7. uri se odpró vrata, ter v trenutku bilo je gledališče tako napolnjeno, da se je mogla blagajnica zapreti. Ko godba zaigra cesarsko himno, vzdigne se zastor in vidiš podobo presvetlega cesarja Franca Jožefa I., na desno alegorično Avstrijo in avstrijska ljudstva v narodnih nošah; vse občinstvo je navdušeno odpelo dve kitici himne. Zastor pade, a na klicanje morali so se še jedenkrat pokazati. Gostje niso mogli prehvaliti krasnega prizora.

Kmalu potem se pričné igra: „Marijana“, slika iz ljudskega življenja v petih dejanjih. Posamezni igralci so prav dobro igrali, posebno pa so se odlikovali gospica Minka Lapajnetova, gospá Omanova in gosp. Avgust Kleč; slednji žel je veliko pohvale, ker igral je z navdušenjem, govoril gladko in čisto. Zato mu kličemo: drugo leto o počitnicah na svidenje na našem gledališči! Obleka bila je draga in krasna. Častitim čitalniškim diletantom bode občinstvo vedno hvalo dolžno za tako lepo večerno zabavo.

Po gledališči bil je novi trg pred gledališčem bengalično razsvetljen. Tu sém prikorka godba z novo uniformiranimi rudarji, kateri so z lampijoni svetili okoli mesta. Zdaj pričel se je lepi prizor; krasna svetloba odsevala je po mestu. Nisi videl ne jedne hiše, da bi ne bila lepo in primerno razsvetljena. Na bližnjih gričih in vrhovih žarili so se kresovi.

Ko pride bakljada z godbo pred občinsko hišo, kjer je bila cesarska podoba izpostavljena, ustavi se godba, napravi kolo ter igra dva komada. Med tem so peli čitalniški pevci, združeni s pevci „Bralnega društva“, katerih je bilo do 40, dva lepa in močna zbor, nazadnje pa cesarsko pesem, na kar je godba zasvirala cesarsko himno. Okoli stoječi uradniki, meščani in rudarji pa zakličejo trikrat „živio“ in „slava“, da so daleč po mestu odmevali glasovi. Občinstvo se je veselo razšlo z gotovim upanjem, da homo imeli drugi dan lepo vreme in lep praznik

na čast našemu ljubemu vladarju. Pevci čitalnice in „Bralnega društva“ pa so se podali v pivarno, kjer so kratkočasili zbrane goste z lepimi pesmami. Pozno v noč odmevalo je pokanje. (Konec prih.)

Iz Motnika, 19. avgusta. Od vseh strani čujemo glasove, kako prijetno se po mili naši domovini proslavlja 40letnica vladanja dobrega in milega našega cesarja. Povsod prihaja iz domoljubnih sreplamteča ljubezen in udanost modremu vladarju. Tudi naša prijetna dolinica ni hotela zaostati. Vršila se je dne 19. t. m. v to svrhu slovesna služba božja med pokanjem topičev, koje je opravljal tu na počitnicah bivajoči prečastni gospod profesor dr. Franjo Stanonik. V izvrstnem, slavnosti prav primernem govoru povdarjal je gospod profesor velikodušna in modra dela presvetlega vladarja. Kako je veselja srce igralo, ko koncem službe božje naši vrli pevci po odpeti „zahvalnici“ navdušeno, povsem pravilno zapojó cesarsko himno; nehoté so se vrivale v spomin pesnika besede: „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane.“

Od družih strani dohajajo le žalostna poročila: O toči, nalivu in povodnji, pijanosti, pretepih, požarih itd.; tukaj — hvala Bogu — do zdaj nič tega ni, kajti naš ljud živí povsem svojemu krščanskemu poklicu: „Moli in delaj!“, zatorej se nadejamo, da Bog nam ne bo odtegnil svojega blagoslova.

Letina kaže tukaj srednje-dobro; se vé, da bi žeteti bilo še več, pa se bode že prebilo, ako v bodoče kaj posebnega ne pride.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) daroval je krajnemu šolskemu svétu v Št. Ilji pri Slov. Gradci 250 glđ. za novo šolo.

(Dopolnilna volitev v deželni zbor) na mesto pokojnega grofa Thurna za trgovinsko in obrtniško zbornico izvršila se je sinoči. Izvoljen je deželnim poslancem zbornični predsednik g. Jos. Kušar z 18 glasovi, jeden glas je dobil g. Souvan, jeden listek bil je prazen.

(Cesarjev rojstni god na Bledu) praznovali so minulo nedeljo jako sijajno. Zjutraj je na otoku č. g. dekan daroval slovesno sv. mašo, katere so se vdeležili občinski zastop, gostje in mnogo ljudstva. Popoldne je bila v Mallnerjevem hotelu tombola. Zvečer je bila prekrasna razsvetljava jezera. Posebno lepo so bili razsvetljeni Grad, župnijski dvorec, grad kneza Windisch-Graetza, hotel Mallnerjev, kopaljšče „Luisenbad“, vila Skaletova in Souvanova. Na jezeru je plavalo mej godbo mnogo okrašenih čolnov z raznovrstnimi lampijoni. Pevci iz Gorij peli so po jezeru same slovenske pesmi.

(Umrl) je dne 20. t. m. v Vipavi č. g. Josip Malneršič, duhovnik v pokoji, star 82 let. Bil je pokojni gospod „vere Israelita, in quo non est dolus“. N. v m. p.!

(Imenovanje.) Knezoškofijski duhovni svetovalci v lavantinski škofiji so imenovani čč. gg.: Anton Belšak, župnik v Št. Petru pri Radgoni; dr. Anton Suhač, župnik pri sv. Ani; Jakob Trstenjak, župnik pri sv. Marjeti.

(Stritarjevi „Zbrani spisi“) bližajo se svojemu završetku. Ravnokar razpošilja se 56. snopič, in 60. snopič završuje delo. Dasi so vsi snopiči, kakor se nam poroča, že dotiskani, mora se še nekoliko počakati z izdavo poslednjega snopiča, ker se istemu razven kazala o vseh zvezkih dodá še slika Stritarjeva, najplodnejšega in izbornega slovenskega pisatelja, v bakrorézu.

(Tatico pl. Steinbach), ki je bežala iz Gorice, prišla je minólo soboto policija v hotelu pri „Slonu“ ter jo izročila deželnemu sodišču. Steinbach je ukrala neki rodovini v Gorici zlato, bogato okovano brošo in briljantne uhane. Tatica je priznala, da je ukradene stvari zastavila v Gorici in z denarjem ubežala v Ljubljano.

(Toča) je zadnjo soboto grozno tolkla po belanski dolini na Koroškem.

(V proslavo štiridesetletnice vladanja Nj. c. kr. apostolskega veličanstva Frana Josipa I.) priredi občina Bohinjska Bistrica s prostovoljno požarno brambo v dan 26. avgusta 1888 ljudsko slavnost, koje čisti dohodek je namenjen požarni brambi bistriški. Vspored: 1. Ob 10. uri popoldne slavnostna sv. maša v farni cerkvi, koje se vdeleži občinski odbor in povabljene gorenjske prostovoljne požarne brambe. 2. Ob 12. uri skupen obed. 3. Ob 3. uri popoldne izlet k bohinjškemu jezeru. 4. Ob 4. uri popoldne ljudska tombola ondukaj. 5. Ob 7. uri

zvečer razsvetljava bohinjškega jezera ter ob enem zabava po jezeru. Med točkami svira godba prostovoljne požarne brambe ter iz prijaznosti sodeluje pevski moški zbor. Ako bi bilo vreme neugodno, vrši se slavnost v dan 2. septembra. K obilni vdeležbi najuljudneje vabi odbor.

(Slovensko pevsko društvo) naznanja, da je glavno vodstvo južne železnice po vseh njenih progah razven Mürrzuschlag-Neuberg in Spodnji Dravberg-Wolfsberg vdeležiteljem slavnosti dne 2. sept. t. l. v Krškem vozino za II. in III. razred poštinih in osebnih vlakov znižala za tretjino navadne cene pri poštinih vlakih. Legitimacije se dobé v Ptuiju pri odboru. Za pošiljatev naj se priložijo znamke. Legitimacije z listki bodo imele veljavo tri dni.

(Vabilo) k velikemu zboru in k svečanosti v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Frana Josipa I., katero priredi „Slov. pevsko društvo“ z rodoljubi krškega okraja v nedeljo dne 2. sept. t. l. v Krškem. Glavne točke vsporeda so: 1. Sprejem gostov od raznih strani. 2. Ob 9. uri slavnostna sv. maša s petjem. 3. Ob 10. uri otvorjenje stalne učiteljske razstave.

4. Ob 11. uri skupna pevska vaja. 5. Ob 12. uri občni zbor „Slov. pevskega društva“. 6. Ob 1. uri banket pri g. Gregoriču (za osebo 1 gl.) Vdeležitelji banketa naj se pri slavnostnem odboru v Krškem do dné 31. avg. t. l. gotovo oglasijo. 7. Ob 4. uri popoldne slavnostni govor in veliki koncert „Slov. pevskega društva“ in polnoštevilne c. kr. godbe 17. pešpolka baron Kuhn. — Popolu vspored še sledi. 8. Po koncertu prosta zabava na vrtu g. Gregoriča s petjem, godbo in umetnim ognjem. 9. Ob 8. uri zvečer velika bakljada pred c. kr. okrajnim glavarstvom.

(Utonil) je v Savi dné 18. t. m. Franc Šinagel, rudniški delavec v Trbovljah.

(Redka prikazen v živalstvu.) Nekje na Štajerskem naletel je nedavno nekdo na precéj dolgo in silno debelo kačo iz vrste beloušk, ki je ob potoku na trati ležala in tu pa tam se prečudno, ne navadno zvijala. Posebno na sredi telesa je bila neprimerno debela in se ji je debelost premikala sém in tija. Takoj je bilo očividno, da je kača pogoltnila kako žival, katera še živí in ji v telesu preglavico dela. Kar se kača zopet začné prav hudo zvijati, žival v njenem telesu pa tudi, in kakor bi bil trenil, kača ob strani počí in iz nje — krastača izkobaca, toda le na polovico, kajti kača se je takoj zopet stegnila in kroto v razpoklej trebušni koži pretisnila. Obe ste poginili.

Raznoterosti.

— Na smrt obsojen je bil v Krakovem neki korporal, ker je nekemu kadetu, ki mu je dal izvan službe zausnico, odgovoril na isti način. Dne 14. t. m. bilo je celo mesto na cesti, ki vodi na grad Vavel, kjer bi moral biti ustreljen korporal Czerny. Vojaki, koje je doletela britka osoda, da usmrte svojega tovariša, dobili so že predpisane patrone, in voz je že čakal, da odpelje nesrečnega obsojenca na trdnjavo — morišče. Narod je pomiloval ubozelega mladega moža, ob enem pa je hitela od ust do ust novica, da je župan krakovski brzójavno prosil cesarja za pomiloščenje, ker v Krakovem ni bil še nikoli nobeden avstrijski vojak ustreljen. Konečno — bilo je ob 2. uri popoldne — se izve, da je poveljnik trdnjave znižal smrtno kazen na dveletno ječo. Kadet, ki je dal Czerniju zausnico, bo degradovan in tudi obsojen v ječo.

— Konec plemenitaške rodbine poljske. Nenavaden slučaj pripetil se je te dni. Gospod Korecinski, star plemenitaš, jeden največjih posestnikov poljskih, kojemu je tekom treh dnij pobrala davica štiri otroke, bil je vsled te izgube tako potr, da je vstopil v frančiškanski samostan kot mnih. Istega dné postala je tudi njegova soproga karmelitarica.

— Orjaški stolp pariške svetovne razstave bo visok 300 metrov. Zgraditelj njegov je podjetnik Eiffel. To bo najbolj visoka stavba na celem svetu, kajti cerkev „Notre-Dame“ je 66 metrov visoka, panteon 79 metrov, cerkev sv. Petra v Rimu 132, strasburška stolnica 142, velika piramida Gizeh 146, stolnica v Koloniji 159 in spomenik Washingtonov 169 metrov. Inženirji so izprevideli, da bo za stolp posebno velika nevarnost zaradi strele; vsled tega napravili bodo na njem cel sistem strelovodov. Delo se zdaj vrši v visočini 150 metrov. Delavci so tako zagrajeni, da vidijo samó nebo, in to zaradi tega, da se jim ne zvrtil v glavi. Za celo osebe se je v notranjem stolpa priredilo stanovanje ter se za vse skupaj donáša v visočino jed in pijača. Stolp bo stal okroglih 6 milijonov frankov; država je zgraditelju dovolila podporo poldruzega milijona in pravico, da bo vžival 20 let dohodka od te stavbe, ki bo potem postala last pariškega mesta.

Raznoterosti.

— Rimsko gledališče pri Dunaji in rimsko cesto so začeli izkopavati v okolici Deutsch-Altenburga. Zgornji del zidovja bil je namreč le plitvo pokrit z zemljo. Zasejano žito ostalo je na teh črtah pritično ter je takó stavbeni svétnik, prof. Alojzij Hauser, zapazil slučajno popolen obris starega amfiteatra označen na žitu. Hauser sedaj tudi vodi ta izkopavanja.

— Stoletna usmiljena sestra. Sestra Bonaventura, ki deluje že 75 let v norišnici gandski, praznovala bo v kratkem svoj stoteri rojstni dan. V resnici čudovita starost pri tako težavnem in trudapolnem poklicu!

— Pogumna žena. V nedeljo, dne 7. t. m., umrla je v Ahrweilerju na Nemškem posestnica tiskarne Katarina Kirfel, ki je od leta 1874. po smrti svojega soproga nadaljevala svoj obrt in tudi samostojno izvrševala vredništvo lista „Ahrweiler Volkszeitung“. Ta časopis se je za dóbe kulturnega boja odločno potezal za katolike; zaradi tega doletela jo je takrat v Nemčiji navadna osoda katoliških vrednikov — sedela je enajst mesecev v zaporu. „Celó ta britka izkušnja“, pravi mrtvaški list, „je ni omajala v trdnem prepričanju.“

— Ruske železnice. Na progi Libav-Romensk se je minole dni osebni vlak naenkrat ustavil, in to s tako silo in naglico, da se je več potnikov poškodevalo. Navstala je velika zmešnjava, ker so ljudje slutili nesrečo. Ko pa so pogledali skozi okna, videli so čuden prizor. Ob kraji železničnega natirja so se strojevodja, kurjač in pomočnik krvavo pretepali. Pogledali so poprej pregloboko v steklenico, potem pa so se sprli, in ker je bil prostor na stroji za pretep premajhen, ustavili so vlak. Ko je že vsem trem tekla kri curkoma, streznile so se jim nekoliko prevročé glave, poskočili so na stroj ter se zopet odpeljali naprej proti postaji Mihanovice. — Tako pripoveduje „Kurjer Varšavski“ v svoji številki dne 2. avgusta.

— Triintriideseti potovalni shod avstrijskih, ogerskih in nemških bučelarjev vršil se bo od dne 5. do 9. sept. t. l. v Kremssu, kjer bo ob enem tudi mejnarodna bučelarska razstava in ljudska veselica. Mnogo vdeležencev se je že prijavilo iz vseh delov monarhije, Nemčije, Italije in Švice.

— Velikanski predor skozi „Cascade“-gorovje na severni „pacific“-železnici v Ameriki je sedaj popolnoma gotov. Dolg je 9000 črevljev ter skoraj popolnoma izsekan iz trdne skale. Železniški promet otvoril se bo že v nekaterih dneh. Predor so začeli delati leta 1886. Razsvetljen bo z električno lučjo; dotični motor goni stalna voda, ki pada ravno pri vходу z visokih pečin.

Telegrami.

Frankobrod ob Meni, 20. avg. Italijanski ministerski predsednik Crispi je danes zvečer semkaj došel; potoval bo dalje, da obiše jutri kneza Bismarcka.

Potsdam, 20. avgusta. V svojem nagovoru po pregledu prvega gardnega polka je izrazil cesar svojo radost, da vidi polk ravno v dan spomina na bitko pri Saint-Privatu, ter je izrekel upanje, da polk ne bo zaostal, ako pride pravi čas, za onimi hrabrimi čini, koje je izvršil ta dan pred osemnajstimi leti.

Umrli so:

17. avgusta. Friderik Köraus, steklarjev sin, 2½ leta, Rimska cesta št. 19, katar v črevih.

18. avgusta. Franca Garvas, kajzarjeva hči, 14 dni, Hlova št. 34, božjast. — Angela Ogrine, paznikova hči, 1 leto, Poljanska cesta št. 66, davica. — Ana Kisovic, zasebnica, 68 let, Študentovske ulice št. 3, Brighthova bolezen.

20. avgusta. Anton Šmale, umirovljeni sodnijski višji svetnik, 93½ leta, Florijanske ulice št. 1, Marasmus.

V bolnišnici:

18. avgusta. Gregor Martinčič, gostač, 87 let, kap. — Matevž Marn, gostač, 53 let, jetika.

19. avgusta. Marjana Gantar, gostija, 63 let, Carcinoma mamat.

Tujci.

17. avgusta.

Pri **Matiču**: L. Saravah, asekurančni uradnik, iz Trsta. — Badosco, nadčastnik, iz Pulja. — Fillnacher, Baumgartner, pl. Wüst, Weinberger, Karol Garger, Weiss in A. Muck z Dunaja. — Hoffman, trgovec, z družino, s Kočevja. — Jurij Stark, učitelj, iz Celovca. — Plantan, notar, iz Zatičine. — A. Kosiček, vladni uradnik, iz Zagreba.

Pri **Stonu**: Brauner, A. Tadero, Steiner in Hanuš, trgovci, z Dunaja. — Maurilio, Lustig, Kroneck, Schallgruber, Vassilich, Wallmar, Cavatti, Krauss, iz Trsta. — Higersperger, nadčastnik, iz Trsta. — Schima, nadinženir, iz Prage. — A. baron Schönfeld, c. kr. FZM, iz Gradea. — Moric Kurz pl. Goldenstein, knjigovodja, iz Gradea. — A. Bombana iz Rio Janeiro. — Josip Ružič, trgovec, iz Reke. — Aleksander Galambos, inženir, iz Pulja. — Kumer, učitelj, iz Gorice. — Sayka, železnični uradnik, z Dunaja. — Leveling, polkovnik, iz Gradea.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		739.1	10.1	brezv.	megla	0.0
2. u. pop.		727.1	22.4	sr. jzap.	del. oblač	
9. u. zveč.		737.2	15.4	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 16.0°C., za 3.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. — kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	82 " 75 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 65 "
Akcije avstr.-ogerske banke	870 " — "
Kreditne akcije	316 " — "
London	123 " 55 "
Francoski napoleonid.	9 " 78 "
Cesarski cekini	5 " 87 "
Nemške marke	60 " 30 "

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,

Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (68)

Cenilniki gratis in franko.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17,

se priporoča veččastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebščin naj-novejše oblike namreč:

Monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognji pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagovoljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

➔ Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštnine prosto. (30)

➔ Staro orodje za popravo naj mi blagovolijo čč. gg. naročniki, pošiljati nefrankovano. ➔

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svoje dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkeje ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastoj in franko.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj-bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterije, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Fodermatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

➔ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

➔ Cenike na zahtevanje. ➔

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznoten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnili umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (41)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

— V Maroku se še vedno prodaja — človeško meso! „Times of Marocco“ pripoveduje: V Mogador je prišel koncem julija mož iz Wadnoona, ki je imel štiri sužnjice. Eno je obdržal, tri pa je razpostavil na prodaj. Javno na ulici je neki kričač prodajal petnajstletno deklico. Neki kupec je preiskoval njene zobe, a niso mu bili dosti beli. Konečno jo je kupil neki kadi.

— Vino v Italiji se je zadnja leta jako dobro obneslo. Vsled slabe kupčije in pa bogate letine, ki letos obeta, padla mu je cena tako, da se dobiva v Sardiniji in v južni Italiji liter dobre kapljice po 7 centezimov, našega denarja 3 kr. V jeseni bodo morali ali izliti vino na tla, da dobé prazne posode, ali pa z novim grozdem pitati živino.

— Skrajno sredstvo. Zdravnik (jako jeziki ženi): „Pokažite mi svoj jezik.“ (Žena stori.) Zdravnik: „Tako, zdaj ga pustite toliko časa zunaj, da bom izgovoril.“

— Strašno maščevanje. Pesnik svojemu prijatelju: „Pomisli, vrednik mi je zopet nazaj poslal mojo novelo. Ko bi le vedel, kakó bi se mogel nad njim maščevati.“ Prijatelj: „Osmeši ga!“ Pesnik: „Pa kako?“ Prijatelj: „Veš kaj, posveti mu zvezek svojih najnovjših pesmi!“

Telegrami.

Dunaj, 22. avgusta. Kakor se je za gotovo izvedlo, sešli se bodo vsi do sedaj še neoklicani deželni zbori dne 10. septembra.

Dunaj, 12. avgusta. Kakor se brzojavno poroča iz Budimpešte, povrnili se je že dlje časa bolehačoči minister pouka in bogočastja Trefort težko bolan iz Išla v Budimpešto. Minister ni danes več spoznal ljudi okrog sebe. Zdravniki so se opoldne posvetovali. Pravijo, da za bolnika ni več upanja.

Petrograd, 21. avgusta. Po uradnih izvestjih z dne 16. avg. obeta ozimno žito v evropski Rusiji skoraj brez izjeme povoljno ali vsaj srednjo žetev. Jaro žito kaže dobro. Škoda po toči meseca julija v gubernijah Poltava, Kursk in Kjelce ceni se na tri milijone rubljev.

Sofija, 21. avgusta. Vedno bolj postaja očitno, da je roparstvo v Bolgariji političnega pomena.

Friedrichsruhe, 22. avgusta. Crispi je došel ob poldeseti uri sinoči semkaj; državni kanceler in grof Rantzau sta ga presrečno sprejela.

Berolin, 22. avgusta. Italijanski veleposlanik Launay je na Bismarckovo povabilo zjutraj odpotoval v Friedrichsruhe.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	736.8	13.8	Is. sever	oblačno		
21. 2. u. pop.	735.4	23.6	sr. jzap.	"	0.0	
9. u. zveč.	735.6	16.8	brevz.	"		

Srednja temperatura 18.0°C., za 0.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

22. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 05 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 75 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 50 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	314 " 70 "
London	123 " 70 "
Francoski napoleond.	9 " 79 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemške marke	60 " 32 1/2 "

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 58	Špeh povejen, kgr.	— 70
Rež,	4 55	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 90	Jajce, jedno	— 2
Oves,	2 60	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 55	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 06	Telečje	— 44
Koruza,	5 85	Svinjsko	— 54
Krompir,	2 70	Koštrunovo	— 34
Leča,	12	Pišanec	— 35
Grah,	13	Golob	— 15
Fižol,	11	Seno, 100 kgr.	2 14
Maslo,	kgr. 1	Slama,	1 96
Mast,	— 74	Drva trda, 4 mtr.	6 40
Špeh svež,	— 64	" mehka,	4 15

Izdajatelj: Matija Kolar.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Darilec pridni šolski mladini, zlasti letos jako primerno in spominljivo, je knjižica:

„Zlatomašnik LEON XIII.“

(s podobico).

Dobiva se po 6 kr. — 50 iztisov vkup po 5 kr. v Ljubljani pri „Katoliški družbi“, Stari trg št. 13.

Po ravno isti ceni „Papeževa nezmotljivost“.

Tuji.

20. avgusta.

Pri **Maticu**: E. vitez pl. Luschin-Ebengreuth z Dunaja. — Steiner, uradnik, s soprogo, iz Maribora. — C. Derniatsch, vdova uradnika, iz Maribora. F. Kebl, nadzornik, iz Kočevja. — Raehne, notarski kandidat, iz Brda. — Rezenšek, profesor, iz Bolgarije.

Pri **Stonu**: Bothe, potovalec, iz Gradea. — pl. Knopfler, flm., iz Gradea. — Polkovnik Hauser, major Allesch, major Tyerker, iz Celovca. — Rung, polkovnik, iz Beljaka. — Smeling, polkovnik, iz Gradea. — Butterweg, generalmajor, iz Celovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Gotsch iz Nemčije. — Pečar iz Nemčije. — Josip Eichler iz Toplice. — A. Dörgan, železnični uradnik, iz Pulja.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiše Soulac (Gironde).
Dom MAGUELONNE, prijor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po prijorji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepcuje in popolno ozdravi čeljusti.

Zares močno ustrezemo našim p. n. čitateljem, opozorjé na to starodavno ter prekorišno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrška **SEGUIN** Bourdeaux (Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav. (4)

Odlikovan v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE,

tovarnar peči iz prsternih izdelkov,
v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših
peči najnovjše sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prstenege blaga spadajoče predmete. (1)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.